

TYRÉNS

UPPFÖLJNING AV MILJÖSTRATEGISKT PROGRAM 2022

Rapport

 **Sundsvalls
kommun**

Slutrapport

2023-04-19

Uppdrag: 317327 Projektledare uppföljning miljödata
Titel på rapport: Uppföljning av Miljöstrategiskt program 2022
Status: Slutrapport
Datum: 2023-04-19

Medverkande

Beställare: Sundsvalls kommun
Kontaktperson: Lisa Westling
Konsult: Anna Sjöström, Niklas Rehn, Ann Ajander
Uppdragsansvarig: Anna Sjöström
Kvalitetsgranskare: Ann Ajander

Revideringar

Revideringsdatum: 2023-04-19
Version: 2
Initialer ASJ

Sammanfattning

Sundsvalls kommuns Miljöstrategiska program ska årligen följas upp och redovisas för kommunfullmäktige i maj eller juni månad i en uppföljningsrapport. Uppföljningsrapporten innehåller en bedömning av om målen i det Miljöstrategiska programmet är på väg att nås, i vissa fall en beskrivning av åtgärder som genomförts under året för att bidra till måluppfyllelse samt en sammantagen målanalys.

En sammanfattande bedömning av de tre ingående målområden är att ett fortsatt arbete krävs för att målen ska uppnås i tid men Sundsvall kommunkoncern har kommit en bit på väg.

Inom målområdet Hållbara kretslopp har arbetet med implementeringen av kemikalieplanen tagit fart. På grund av ändrad lagstiftning har också ett betydande arbete med avfallsfrågor skett under 2022. Arbetet för cirkulära och hållbara kretslopp berör både avfalls- kemikalie- och klimatfrågor och borde därför få en högre prioritet eftersom det kan leda till att flera av kommunens mål uppnås samtidigt.

För att målen inom målområdet Robusta ekosystem ska uppnås krävs större insatser och ett helhetsgrepp som innefattar hela kommunen. Ett strategiskt och systematiskt arbete med biologisk mångfald skulle ge mer kontroll av nuläget, mer samverkan och leda till bättre miljöstatus i mark och vatten samt för övriga ekosystemtjänster.

När det gäller målområde Klimatneutral 2030 antogs Sundsvalls kommunkoncerns Klimat- och energiplan i maj 2022. Planen innehåller bland annat mål och strategiska ställningstaganden. En handlingsplan för arbetet med minskad klimatpåverkan, Klimatplan 2022-2024, har också tagits fram. Under 2022 har ett arbete med minskad klimatpåverkan påbörjats inom kommunkoncernen.

Se Tabell 1 för en sammanfattning av bedömningen av respektive mål under de tre målområdena.'

Tabell 1 Sammanfattning av respektive målområdes målbedömning

HÅLLBARA KRETSLOPP	Bedömning
Mängden hushållsfall per invånare ska minska jämfört med 2017	■
Kommunkoncernens avfall ska minska	—
Sundsvalls kommun ska bidra till omställningen av Sundsvall till ett ekologiskt hållbart och kretsloppsanpassat samhälle genom tydliga krav i upphandlingar	—
De farligaste kemikalierna i kommunens verksamhet ska fasas ut	◆
Minska exponering för markföroreningar, i första hand för barn och unga	■
Halva tallriken som serveras inom kommunen ska vara ekologisk eller närproducerad	●
ROBUSTA EKOSYSTEM	
Kommunen ska i planering, tillsyn, tillståndsgivning och verksamhet verka för att miljö kvalitetsnormer för vatten ska kunna följas i hav, sjöar, vattendrag och grundvatten och för att dricksvattenförsörjningen skyddas	■
Sundsvall ska vara en ren kommun med välskötta platser att vistas på	●
Kommunen ska ta ansvar för den biologiska mångfalden på alla nivåer inom våra verksamhetsområden	◆
Kommunen ska utveckla sammanhängande nätverk av natur på land och i vatten där djur, människor och växter kan röra sig utan barriärer, både i tätorten och på landsbygden	◆
Sundsvall ska uppfylla miljömålet frisk luft för kvävedioxid och partiklar (pm10)	◆
KLIMATNEUTRAL 2030	
Sundsvalls kommunkoncern är klimatneutral 2030	■
Utsläppen av växthusgaser i Sundsvall som geografiskt område har minskat med 63 % till år 2030	■
2030 ska de konsumtionsbaserade utsläppen i Sundsvall ha minskat till 5,6 ton/person och år	■
Sundsvalls kommunkoncern försörjs av 100 % förnybar eller återvunnen energi år 2025	◆

Innehållsförteckning

1 Inledning	7
1.1 Syfte	8
2 Hållbara kretslopp	9
2.1 Mängden hushållsavfall per invånare ska minska jämfört med 2017	10
2.2 Kommunkoncernens avfall ska minska	10
2.2.1 Andel arbetsplatser som har sorteringsmöjlighet (%)	11
2.2.2 Mängd förpacknings- och tidningsavfall per år från Drakfastigheters lokaler där kommunala förvaltningar och bolag är hyresgäster.....	11
2.2.3 Mängd rest och matavfall från kommunens verksamheter och bolag.....	12
2.2.4 Andelen avfall från kommunala bygg och rivningsprojekt till materialåtervinning.	12
2.3 Sundsvalls kommun ska bidra till omställningen av Sundsvall till ett ekologiskt hållbart och kretsloppsanpassat samhälle genom tydliga krav i upphandlingar	12
2.4 De farligaste kemikalierna i kommunens verksamhet ska fasas ut.....	13
2.4.1 Andel i % bolag respektive förvaltningar som använde kemikaliehanteringssystemet.....	13
2.4.2 Mängden särskilt farliga kemiska produkter som används per år. Minskande trend önskas.....	14
2.5 Minska exponering för markföroreningar, i första hand för barn och unga.....	14
2.6 Halva tallriken som serveras inom kommunen ska vara ekologisk eller närproducerad.....	14
3 Robusta ekosystem	16
3.1 Kommunen ska i planering, tillsyn, tillståndsgivning och verksamhet verka för att miljökvalitetsnormer för vatten ska kunna följas i hav, sjöar, vattendrag och grundvatten och för att dricksvattenförsörjningen skyddas	17
3.2 Sundsvall ska vara en ren kommun med välskötta platser att vistas på	20
3.3 Kommunen ska ta ansvar för den biologiska mångfalden på alla nivåer inom våra verksamhetsområden	20

3.4 Kommunen ska utveckla sammanhängande nätverk av natur på land och i vatten där djur, människor och växter kan röra sig utan barriärer, både i tätorten och på landsbygden.....	22
3.5 Sundsvall ska uppfylla miljömålet frisk luft för kvävedioxid och partiklar (PM10)	23
4 Klimatneutral 2030	25
4.1 Sundsvalls kommunkoncern är klimatneutral 2030	26
4.2 Utsläppen av växthusgaser i Sundsvall som geografiskt område har minskat med 63 % till år 2030.....	28
4.3 2030 ska de konsumtionsbaserade utsläppen i Sundsvall ha minskat till 5,6 ton/person och år	29
4.4 Sundsvalls kommunkoncern försörjs av 100 % förnybar eller återvunnen Energi år 2025	32

1 Inledning

Sundsvalls kommun har antagit och arbetar med ett flertal miljörelaterade styrdokument. Dokumenten har olika fokusområden, men täcker tillsammans in en betydande andel relevanta miljöfrågor. Det Miljöstrategiska programmet håller ihop miljöfrågorna i dessa dokument, och utgör därmed ett koncentrat och ett övergripande paraply för det strategiska arbetet med miljö och klimat i Sundsvalls kommunkoncern. Miljöprogrammet har delats in i tre målområden:

- Hållbara kretslopp
- Robusta ekosystem
- Klimatneutral 2030

Figur 1. Illustration av hur det Miljöstrategiska programmet hänger ihop med andra styrdokument inom miljöområdet i Sundsvalls kommunkoncern.

Samtliga målområden har en övergripande vision och flera mål. Förutom de målsättningar som finns i programmet och underliggande styrdokument kan de formulerade visionerna för varje målområde fungera som ledstjärna för kommunkoncernens verksamheter. Varje målsättning är markerad med de mål i Agenda 2030 som målet bidrar till att uppfylla. Några av målen har kommunkoncernen själv full rådighet över eftersom det bara rör kommunkoncernens egen verksamhet. Andra målsättningar rör hela den geografiska ytan, det vill säga även verksamheterna, företagen och

Sundsvallsborna vilket innebär att kommunkoncernen inte har full rådighet över måluppfyllelsen.

1.1 Syfte

Sundsvalls kommuns Miljöstrategiska program ska följas upp årligen och redovisas för kommunfullmäktige i maj eller juni månad i en uppföljningsrapport.

Uppföljningen innehåller en bedömning av huruvida målen i det Miljöstrategiska programmet är på väg att nås, i vissa fall en beskrivning av åtgärder som genomförts under året för att bidra till måluppfyllelse samt en sammantagen målanalys.

Uppföljningen av programmet är uppdelad efter programmets tre målområden: Hållbara ekosystem, Robusta ekosystem samt Klimatneutral 2030. Respektive målområde har ett flertal mål med indikatorer som visar om målet är på väg att uppfyllas. Vissa indikatorer används för att på ett konkret sätt mäta om målet är på väg att nås, vissa indikatorer visar mer hur utvecklingen går.

Målen bedöms i grönt, gult och rött. I de fall det saknas underlag för bedömning står ett streck i stället för en färgbedomning.

- Målet bedöms grönt om det anses uppfyllt till 80% eller mer.
- Arbete har påbörjats, ett fortsatt arbete krävs för att nå målet men vi har kommit en bit på väg.
- Trenden går åt fel håll och/eller det räcker inte med de insatser som hittills har genomförts för att vi ska uppnå målet i tid.
- Det saknas underlag för bedömning.

Genom denna uppföljningsrapport kan invånare, företagare, föreningsliv, besökare, anställda och beslutsfattare få en samlad bild av läget för Sundsvalls miljöarbete.

2 Hållbara kretslopp

VISION:

Sundsvall ska bidra till en giftfri vardag som inte hotar människors hälsa eller den biologiska mångfalden. Sundsvall ska arbeta för minskade avfallsmängder och resurssnåla kretslopp.

I december 2020 antogs Sundsvalls kommuns nya Avfallsplan för åren 2020-2030. Målen "Mängden hushållsavfall per invånare ska minska jämfört med 2017", samt "Kommunkoncernens avfall ska minska" är hämtat från Avfallsplanen. Totalt finns det 38 åtgärder i Avfallsplanen, kopplade till dessa mål men även andra mål, och det är också angivet vem som är ansvarig för respektive åtgärd. Avfallsplanen ska följas upp årligen. Under 2021 hade 18 av de 38 åtgärderna påbörjats under året och två hade slutförts. För 2022 har ytterligare fem åtgärder slutförts och ytterligare två åtgärder har påbörjats.

Övriga mål under Hållbara kretslopp är hämtade från Kemikalieplanen, Inköpsstrategin och Kostpolitiska riktlinjer. I Tabell 2 nedan presenteras en sammanfattad bedömning av statusen för målen inom Hållbara kretslopp. I kapitel 3.1-3.6 nedan redovisas varje mål separat.

Tabell 2. Sammanfattad bedömning för målsättningar inom målområde Hållbara kretslopp.

Målsättning	Bedömning
Mängden hushållsavfall per invånare ska minska jämfört med 2017	■
Kommunkoncernens avfall ska minska	—
Sundsvalls kommun ska bidra till omställningen av Sundsvall till ett ekologiskt hållbart och kretsloppsanpassat samhälle genom tydliga krav i upphandlingar	—
De farligaste kemikalierna i kommunens verksamhet ska fasas ut	◆
Minska exponering för markföroreningar, i första hand för barn och unga	■
Halva tallriken som serveras inom kommunen ska vara ekologisk eller närproducerad	●

2.1 Mängden hushållsavfall per invånare ska minska jämfört med 2017

Indikator: kg hushållsavfall per invånare och år

Trenden för målet går i icke önskvärd riktning då statistik över insamlat avfall visar att mängden insamlat avfall ligger på ungefär samma nivå som 2017, se Tabell 3.

Tabell 3. Statistik över insamlat avfall¹. (Källa: Avfall webb)

År	2017	2018	2019	2020	2021
Total mängd insamlat avfall (kg/person och år)	433	442	423	440	430

En viss "coronaeffekt" märktes av på återvinningscentralerna under corona-perioden då mängderna insamlat sorterat avfall ökade under denna period.

I Avfallsplanen finns ett flertal åtgärder beskrivna, till målet "*Mängden hushållsavfall per invånare ska minska jämfört med 2017*" finns totalt 5 åtgärder varav samtliga är påbörjade. Till exempel finns utredningar framtagna för att utreda möjlighet att ha verksamhet likt matakuten² samt möjligheter för att göra en kombinerad ÅVC och återbruksgalleria. Utredningarna visar att kommunen bör titta vidare på möjligheterna att skapa en återbruksgalleria för byggmaterial men matakutenverksamhet har visat sig svårt att genomföra. Åtgärden "*Utreda möjligheter att införa återbruksverksamhet i Mitthems bostadsområden med utgångspunkt i testverksamhet som genomförts under 2019*" är numera i drift och åtgärden bedöms som klar.

2.2 Kommunkoncernens avfall ska minska

Indikator:

- Andel arbetsplatser som har sorteringsmöjlighet (%)³
- Mängd förpacknings- och tidningsavfall per år från Drakfastigheters lokaler där kommunala förvaltningar är hyresgäster. Ökande trend önskas (ton).⁴
- Mängd rest och matavfall från kommunens verksamheter och bolag, (ton).⁵

¹ Mailkonversation. Jonas Strandberg.

² <http://matakuten.ccproduction.se/hem/om-matakuten/>

³ Källa Servicecenter, Stadsbacken

⁴ Källa statistik från Ragnsells

⁵ Källa MSVA

- Andelen avfall från kommunala bygg- och rivningsprojekt till materialåtervinning. Ökande trend önskas (ton).⁶

2.2.1 Andel arbetsplatser som har sorteringsmöjlighet (%)

- 100% av alla arbetsplatser där folk utgår ifrån eller som har bemanning har sorteringsmöjligheter, Stadsbacken, inrapporterat av respektive bolag⁷ Uppgifter saknas för förvaltningarna på kommunen.⁸

Totalt ska avfallet sorteras i 8 fraktioner: *Glas/färgat och ofärgat, plast, kartong, metall, returpapper, matavfall och restavfall*. Även farligt avfall, smittsamt/stickande/skärande, och pant behöver finns. Men alla dessa fraktioner kanske inte behövs i alla lokaler.

2.2.2 Mängd förpacknings- och tidningsavfall per år från Drakfastigheters lokaler där kommunala förvaltningar och bolag är hyresgäster.

Mängd förpacknings- och returpapper som samlats in från Drakfastigheters fastigheter där Sundsvalls kommun är kund kan ses i Tabell 4. Statistiken gäller endast Sundsvalls kommun, inte de kommunala bolagen.

Tabell 4. Mängd förpacknings- och tidningsavfall (ton/år) som samlats in 2020, 2021 och 2022 från Drakfastigheters fastigheter där Sundsvalls kommun är kund. (Källa Ragnsells)

År	2020	2021	2022
Pappersförpackningar	173	183	192
Plast	133	129	121
Wellpapp	333	326	351
Färgat glas	71	49	58
Ofärgat glas	40	20	31
Metall	29	27	20
Returpapper	380	274	361

Från 2021 till 2022 har mängderna insamlade förpackningar i fraktionerna papper, wellpapp, färgat och ofärgat glas samt returpapper ökat, vilket är

⁶ Källa Drakfastigheter

⁷ Källa Hans-Erik Olsson

⁸ Källa rapporteras in från förvaltningarna

önskvärt enligt indikatorn för mängder förpackningsavfall. Om mängderna ökat till följd av att mer material sorterats ut från restavfallet så är det en positiv utveckling. Om däremot mängderna ökat till följd av en ökad användning av förpackningar finns en förbättringspotential hos kommunen. Enda sättet att ta reda på hur det förhåller sig är genom att utföra plockanalyser för att även se mängden förpackningar i restavfallet. Här går det också att jobba avfallsförebyggande för att minska andelen förpackningar vid inköp och upphandling.

För plastförpackningar ses en nedåtgående trend, vilket inte behöver vara negativt om det skett till följd av utfasning av plastmaterial. Om restavfallet däremot innehåller mycket plastförpackningar kan det ha skett en förflyttning av plastförpackningarna till restavfallet, vilket inte är önskvärt.

2.2.3 Mängd rest och matavfall från kommunens verksamheter och bolag

Eftersom avfallet inte vägs vid hämtning från de kommunala verksamheterna och bolagen går det inte att följa upp mängden rest- och matavfall från dem. Sopbilen hämtar avfall från flera andra hämtplatser på samma tömningsrutt. Det medför att de kommunala verksamheternas och bolagens avfall är blandade med andras avfall vid invägning inför tömning av avfallet ur sopbilen.

2.2.4 Andelen avfall från kommunala bygg och rivningsprojekt till materialåtervinning.

Denna indikator går inte att följa upp i dagsläget. För att kunna mäta indikatorn behöver krav ställas vid upphandling, vilket Drakfastigheter planerar att göra vid kommande upphandlingar.

2.3 Sundsvalls kommun ska bidra till omställningen av Sundsvall till ett ekologiskt hållbart och kretsloppsanpassat samhälle genom tydliga krav i upphandlingar

—

Indikator:

- Andel upphandlingar med genomförd hållbarhetsbedömning (%)⁹

Kommunen har precis fått en funktion i sitt uppföljningssystem som möjliggör uppföljning av indikatorn ovan. Denna funktion har dock precis införts så det finns inget utfall för 2022 att rapportera. Funktionen fungerar som ett frågeformulär som alla upphandlare måste fylla i före och efter att de genomför en upphandling. Utifrån det går det sedan att få ut statistik.

⁹ Källa kommunens upphandlingssystem, Erika Hultman Eriksson

Indikatorerna "Andel uppföljda avtal (%)" samt "Avtalstrohet (%)" kommer också kunna följas upp med den nya funktionen.

2.4 De farligaste kemikalierna i kommunens verksamhet ska fasas ut

Indikator:

- Bolag respektive förvaltningar som använder kemikaliehanteringssystemet, Andel i (%)¹⁰
- Mängden särskilt farliga kemiska produkter som används per år. Minskande trend önskas¹¹

2.4.1 Andel i % bolag respektive förvaltningar som använde kemikaliehanteringssystemet

- 44% av alla bolag, samt 0% av alla förvaltningar använde kemikaliehanteringssystemet 2022¹².

Totalt möjliga bolag att använda ett kemikaliehanteringssystem är nio stycken; Medelpads Räddningstjänstförbund, Mitthem, SKIFU, Scenkonst, Sundsvall Elnät /Servanet, MittSverige Vatten & Avfall (som hanterar detta för Sundsvall Vattens räkning), Sundsvall Energi, Sundsvalls oljehamn och Sundsvall Timrå Airport.

Av dessa nio bolag är det fyra stycken som jobbar någorlunda aktivt i kemikaliehanteringssystemet. De hade kemikaliehanteringssystem tidigare och har flyttat över sina gamla till det numera koncernövergripande systemet. Det gäller MittSverige Vatten & Avfall, Sundsvall Energi, Sundsvall Timrå Airport och Sundsvalls oljehamn.

Totalt antal förvaltningar som hanterar kemiska produkter är sex stycken; Kommunstyrelsekontoret, Barn- och Utbildningsförvaltningen, Stadsbyggnadskontoret, Kultur- och Fritidsförvaltningen, Individ- och Arbetsmarknadsförvaltningen samt Vård- och Omsorgsförvaltningen. Fem av dessa här påbörjat inventeringen av kemiska produkter men ingen av dem har använt kemikaliehanteringssystemet 2022.

¹⁰ Källa Sara Jacobson

¹¹ Källa Kemikaliehanteringssystemet

¹² Bedömning gjord av Sara Jacobson

2.4.2 Mängden särskilt farliga kemiska produkter som används per år. Minskande trend önskas.

I dagsläget är det inte möjligt att mäta "Mängden särskilt farliga kemiska produkter som används per år. Minskande trend önskas". Arbetet med att påbörja det praktiska kemikaliearbetet ute på förvaltningarna går långsamt. Under hösten 2022 har arbetet med inventering av kemiska produkter påbörjats hos några förvaltningar. Det är dock fortfarande många förvaltningar som inte genomfört inventeringen helt, vilket medför att vi inte har något "nuläge" att utgå ifrån för uppföljning av indikatorn¹³.

Med ett aktivt kemikaliearbete och kemikaliehanteringssystem ska kommunkoncernen kunna föra statistik över särskilt farliga ämnen framöver, samt arbeta för en minskning av dessa ämnen. En av förutsättningarna för att komma framåt i denna aktivitet är att respektive förvaltning/bolag avsätter tid, resurser och budget för att aktivt kunna arbeta med kemikaliearbete, vilket är en miniminivå då det är ett lagkrav¹⁴.

2.5 Minska exponering för markföroreningar, i första hand för barn och unga

Indikator:

- Saknas

Det finns en aktivitet i Kemikalieplanen¹⁵ "Utreda vilka kommunala markområden och verksamheter där framför allt barn vistas och som kan ha förhöjda föroreningshalter i marken" som Stadsbyggnadskontoret arbetar med. Arbetet har resulterat i en lista med 150 potentiellt förorenade fastigheter och nu ska en prioritering och en handlingsplan tas fram. (Jacobsson).

2.6 Halva tallriken som serveras inom kommunen ska vara ekologisk eller närproducerad

Indikator:

- Andel ekologiska livsmedel i kommunens verksamhet, andel (%)
- Andel närproducerade livsmedel i kommunens verksamhet, andel (%)

¹³ Källa Sara Jacobson

¹⁴ Mailkonversation. Sara Jacobsson

¹⁵ Kommunfullmäktige. 2018. Sundsvalls kemikalieplan – Aktivitetsplan för en giffri vardag. Dnr: KS-2018-00308.

Tabell 5. Andel ekologiska/närproducerade livsmedel i kommunens verksamhet (Källa: Servicecenter Mat & Måltider).

År	2019	2020	2021	2022
Andel ekologiska livsmedel i kommunens verksamhet, andel %	35	34	34	30
Andel närproducerade livsmedel i kommunens verksamhet, andel %	10	9	9	7

Sundsvalls kommuns definition av "närproducerad" är livsmedel som odlats eller förädlats i Västernorrlands, Västerbottens, Jämtlands, Dalarnas och Gävleborgs län. Kommunen försöker leta efter vilka lokala bönder som finns i närheten och köper en liten mängd kött från en lokal gård i kommunen. De ekologiska artiklarna har kommunen arbetat en del med då många av köken är KRAV-certifierade, det är dock sista året med den certifieringen. Stigande livsmedelspriser under 2022 har gjort att kommunen valt bort en del ekologiska artiklar därför har inköpen av ekologiska livsmedel minskat.

3 Robusta ekosystem

VISION:

I Sundsvall strävar vi efter ren mark, luft och vatten och en rik natur och vi värnar om våra ekosystemtjänster.

Målområdet Robusta ekosystem omfattar ökad biologisk mångfald, utveckling och förstärkning av ekosystemtjänster, rekreation, rent vatten och ren mark samt frisk luft.

Att närma sig ett tillstånd som kan kallas Robusta ekosystem är ett ständigt pågående arbete. För att klara målen inom målområdet Robusta ekosystem krävs att det påbörjas ett systematiskt arbete inom respektive mål som också resursätts. I Tabell 6 presenteras en sammanfattad bedömning av statusen på målen inom Robusta ekosystem. I kapitel 4.1-4.5 nedan redovisas varje mål separat.

Tabell 6. Sammanfattad bedömning för målsättningar inom målområde Robusta ekosystem

Målsättning	Bedömning
Kommunen ska i planering, tillsyn, tillståndsgivning och verksamhet verka för att miljö kvalitetsnormer för vatten ska kunna följas i hav, sjöar, vattendrag och grundvatten och för att dricksvattenförsörjningen skyddas	■
Sundsvall ska vara en ren kommun med välskötta platser att vistas på	●
Kommunen ska ta ansvar för den biologiska mångfalden på alla nivåer inom våra verksamhetsområden	◆
Kommunen ska utveckla sammanhängande nätverk av natur på land och i vatten där djur, människor och växter kan röra sig utan barriärer, både i tätorten och på landsbygden	◆
Sundsvall ska uppfylla miljömålet frisk luft för kvävedioxid och partiklar (pm10)	◆

3.1 Kommunen ska i planering, tillsyn, tillståndsgivning och verksamhet verka för att miljökvalitetsnormer för vatten ska kunna följas i hav, sjöar, vattendrag och grundvatten och för att dricksvattenförsörjningen skyddas

Indikator:

- Grundvattenförekomster med god kemisk och kvantitativ status, andel (%)
- Vattendrag med god ekologisk status, andel (%)
- Sjöar med god ekologisk status, andel (%)
- Kustvattenförekomst med god ekologisk och kemisk status (%)
- Fastställda vattenskyddsområden¹⁶ för kommunens vattentäkter (MSVA)

Miljökvalitetsnormen är målet med arbetet för varje vattenförekomst. Vilken status ska vattnet ha i framtiden? Och när ska målet vara uppnått? Det finns krav på att alla sjöar och vattendrag ska uppnå god ekologisk status och vattenmyndigheten har tagit fram 60 åtgärder i ett åtgärdsprogram som gäller mellan 2022-2027¹⁷.

Som tillsynsmyndighet verkar kommunen för att miljökvalitetsnormer ska följas vilket i sin tur innebär en kontinuerlig uppföljning av det föreliggande målet. Kommunen tar även hänsyn till miljökvalitetsnormerna tillsammans med annan prioriterad miljöpåverkan vid sin planering av tillsyn och prövning som vid val av platser för inventering av enskilda avlopp och industriområden. Miljökvalitetsnormer utgör också en prioriteringsgrund för arbetet med fysisk planering, tillsyn och prövning.

Tabell 7. Översikt utfall av nyckeltal, (Källa Kolada, VISS samt MSVA)

År	2019	2020	2021	2022
Grundvattenförekomster med god kemisk och kvantitativ status, andel [%]	97,2	97,2	97,2	97,2
Sjöar med god ekologisk status, andel [%]	24,2	24,2	21,8	24,2
Vattendrag med god ekologisk status, andel [%]	5,6	5,6	5,1	5,6
Kustvattenförekomst med god ekologisk status, andel [%]				2,5
Kustvattenförekomst med god kemisk status, andel [%]				0
Fastställda vattenskyddsområden ¹⁸ för kommunens vattentäkter, %				95

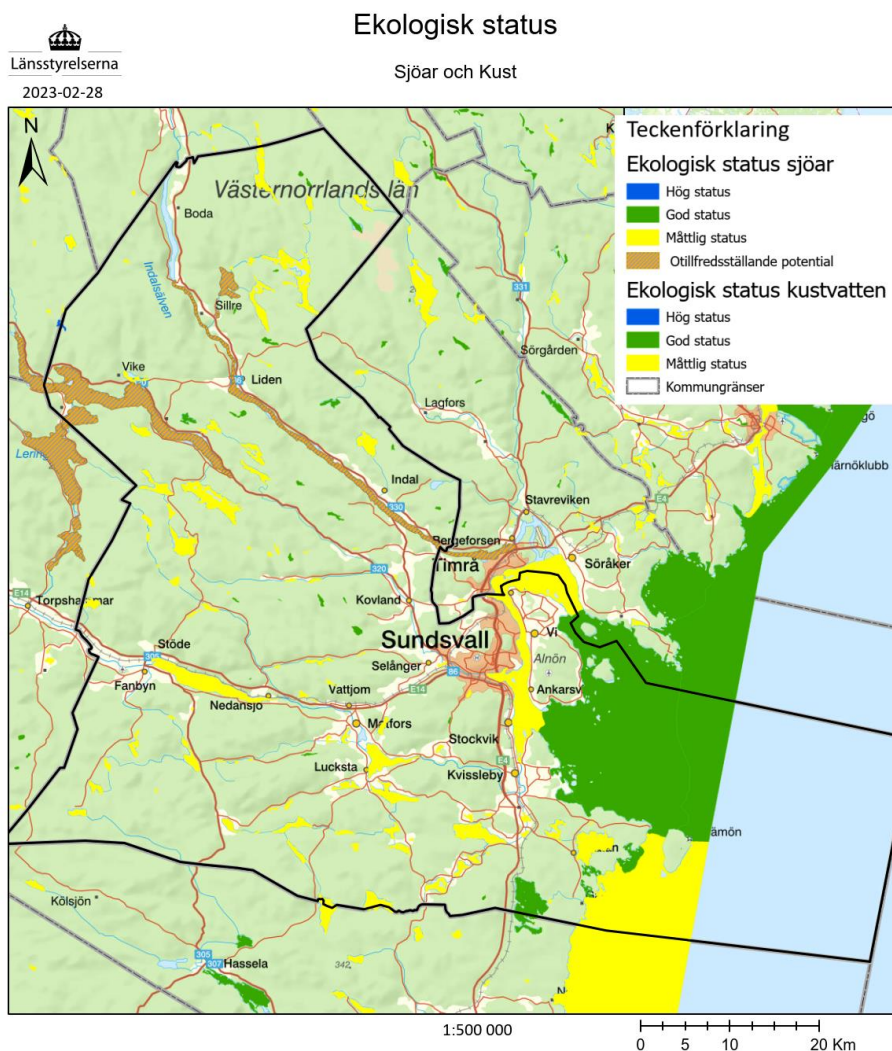
¹⁶ Vattenskyddsområden inrättas enligt 7 kap. 21 § miljöbalken.

¹⁷ Vattenmyndigheten, <https://www.vattenmyndigheterna.se/atgarder/atgarder-2022-2027.html>

¹⁸ Mer än 95 % av de personer som är anslutna till allmän VA-försörjning är anslutna till vattentäkter som har ett fastställt vattenskyddsområde. Detta är ett av VA-branschens fastlagda nyckeltal inom Hållbarhetsindex (HBI) som MSVA plockar fram varje år. Finns en skala och >95 % är högsta betyg.

I Sundsvall har de flesta grundvattenförekomsterna både god kemisk och ekologisk status, se Tabell 7 vilket också är generellt för Sverige. Bara var fjärde sjö inom kommunen uppnår god ekologisk status och endast vart tjugonde vattendrag. Här finns möjligheter att påverka och förbättra.

Figur 2 visar kartöversikt över ekologisk status för sjöar och kust. Det kan konstateras att det inte finns någon vattenförekomst med hög ekologisk status. När det gäller kemisk status för sjöar och vattendrag behöver underlaget kompletteras för att status ska kunna bedömas. Om kommunen har underlag från egen övervakning kan detta lämnas till Vattenmyndigheten för att komplettera det underlag som redovisas i VISS, och som ligger till grund för klassificeringen.

Figur 2 Ekologisk status för sjöar och kustvatten i Sundsvalls kommun.

När det gäller ekologisk status för vattendrag, se Figur 3, är den dominerade klassificeringen måttlig, det finns några vattenförekomster med god status och några med otillfredsställande status.

Figur 3. Ekologisk status för vattendrag i Sundsvalls kommun.

Kustvattenförekomster med god ekologisk status saknas i Kolada, men har plockats ut från VISS. När det gäller kustvatten har alla ytvattenförekomsterna ej god kemisk status. När det gäller ekologisk status för ytvatten är den dominerade klassificeringen måttlig, det finns

några vattenförekomster med god status och några med otillfredsställande status.

Inom kommunen finns fastställda vattenskyddsområden för nästan alla vattentäkter. Det arbete som nu pågår handlar om att uppdatera vattenskyddsområdena så att de är riskbaserade och utformade efter de hydrologiska förutsättningarna.

Sundsvalls kommun kan utifrån statusklassificeringen och beslutade miljö kvalitetsnormer prioritera sitt vattenarbete. Ett mål kan vara att förbättra statusen i de vattenförekomster som inte når god status samt komplettera underlaget för de vattenförekomster som saknar underlag. Det är även viktigt att beakta icke försämringskravet. Kommunen är ansvarig i sitt arbete med fysisk planering, tillsyn och prövning att se till att inte någon vattenförekomst får en försämrad status.

3.2 Sundsvall ska vara en ren kommun med välskötta platser att vistas på

Indikator:

- Skräpmätning i stadskärna¹⁹
- Nedskräpning, stort eller litet problem²⁰

2019 genomfördes en skräpmätning i stadskärna, gatumiljö och park för att redogöra upplevd skräpsituation samt ett genomsnittligt antal skräpföremål per 10 m². Sammantaget visar resultaten från undersökningen att större mängder av skräpföremål finns koncentrerade till ett visst antal platser. Skräpmätning genomförs inte varje år.

För att få ett mätbart mål som kan följas upp årligen används Statistiska Centralbyråns Medborgarundersökning för Sundsvalls kommun. På frågan hur stort eller litet problem nedskräpning är fick kommunen 39,6 % låga betyg (dvs stort problem) och 60,4 % höga betyg (dvs litet problem) för år 2022. Andel låga betyg i riket är 43,4 % och 56,6 % höga betyg. Att 60,4 % tycker att nedskräpning är ett litet problem, tolkas som att många anser att nedskräpning är ett litet problem.

3.3 Kommunen ska ta ansvar för den biologiska mångfalden på alla nivåer inom våra verksamhetsområden

Indikator:

¹⁹ Källa Skräpmätning

²⁰ Källa SCB

- Skyddad natur totalt, andel (%)
- Skyddad natur hav, andel (%)
- Skyddad natur land, andel (%)
- Skyddad natur inlandsvatten, andel (%)

Målet kopplar till Natur- och friluftsplänen vilken ska följas av alla berörda nämnder och bolag. En uppföljning av Natur- och friluftsplänen har genomförts för 2022 genom intervjuer med kommunens friluftstrateg, en miljöhandläggare på miljökontoret, en avdelningschef på stadsbyggnadskontoret samt med kommunens skogsförvaltare.

I uppföljningen av Natur- och friluftsplänen 2022 görs följande bedömning av föreliggande mål:

”Målet innebär att kommunen ska ta ansvar för den biologiska mångfalden på alla nivåer inom olika verksamhetsområden. I och med framtagandet av en plan för biologisk mångfald i bebyggd miljö, en plan för reservatsbildningar, arbete med ekosystemtjänstanalyser samt projektet ”Funktionella pollinatörsnätverk” sker förflyttningar i rätt riktning. Enligt den nämnda FSC-certifieringen av skogen ökar den ekologiska mångfalden. Ekologisk produktion uppmuntras och kunskap och förståelse kring biologisk mångfald har ökat. På det stora hela kan man sammanfatta det med att vissa framsteg har gjorts även om mycket arbete återstår.”

Tabell 8 Utfall nyckeltal skyddad natur. (Källa Kolada)

År	2020	2021	2021(Riket)	2022
Skyddad natur totalt, andel (%)	1,8	1,8	11,3	Kommer v.21
Skyddad natur land, andel (%)	1,6	1,6	11,8	Kommer v.21
Skyddad natur hav, andel (%)	1,6	1,6	9,5	Kommer v.21
Skyddad natur inlandsvatten, andel (%)	5	5	9,8	Kommer v. 21

Riksgenomsnittet i Sverige ligger på 11,3 % total andel skyddad natur. Sundsvalls siffror är betydligt lägre än riksgenomsnittet och även betydligt lägre än exempelvis den minsta kommunen till ytan i Sverige (Sundbyberg) som har 17,4 % av ytan skyddad. Se Tabell 8.

Generellt i Sverige är andelen skyddad skog/mark längs Norrlandskust mycket låg om man jämför med andelen skyddad natur i inlandet. Skyddad natur total andel i Skellefteå är bara 0,9%, i Hudiksvall 2,7% och i Örnsköldsvik 0,8%. Detta beror på flera orsaker, där en är att det historiskt sett varit ett hårt skogsbruk i närheten av sågverken som låg vid kusten. Det finns helt klart skyddsvärda områden längst kusten idag, men ofta ligger dessa på privata fastighetsägare.

3.4 Kommunen ska utveckla sammanhängande nätverk av natur på land och i vatten där djur, människor och växter kan röra sig utan barriärer, både i tätorten och på landsbygden

Indikator:

- Bra utbud av friluftsområden i kommunen, andel (%)
- Skyddad natur totalt, andel (%)
- Medborgarundersökning – tillgången till parker, grönområden och natur, andel nöjda (%)
- Bästa friluftskommun²¹

Målet kopplar till Natur- och friluftsplanen vilken ska följas av alla berörda nämnder och bolag. En uppföljning av Natur- och friluftsplanen har genomförts för 2022 genom intervjuer med kommunens friluftsstrateg, en miljöhandläggare på miljökontoret, en avdelningschef på stadsbyggnadskontoret samt med kommunens skogsförvaltare.

I uppföljningen av Natur- och friluftsplanen 2022 görs följande bedömning av föreliggande mål:

”Detta mål innebär att kommunen ska utveckla sammanhängande nätverk av natur på land och i vatten där djur, människor och växter kan röra sig utan barriärer, både i tätorten och på landsbygden. Målet verkar vara det svåraste att nå framsteg inom, utifrån de intervjuade personernas uppfattning. Strategierna i natur- och friluftsplanen kopplade till detta mål handlar om att säkerställa grönbå infrastruktur för att koppla ihop strategiskt viktiga områden och minska barriäreffekter. Det handlar om att förstärka grönstråk och verka för att exploatering inte skadar eller fragmenterar värdefull grönbå infrastruktur. Det handlar också om att förvalta parkmark med hänsyn till värden för natur och friluftsliv. Utmaningarna är att de gröna värdena många gånger får backa för att komma upp i en viss exploateringsgrad vid exploateringar. Grönområden blir då för små utifrån både biologiska värden och friluftsvärden. De blir även dyra att underhålla då små ytor kostar mer att underhålla per kvadratmeter jämfört med större ytor. En annan utmaning är att grönstruktur ofta grävs sönder vid vägbyggen eller dragning av fjärrvärme, el, vatten etc. Insatser har skett i form av arbete med att förvalta parkmark för ökad biologisk mångfald, arbete med att ta bort vandringshinder samt med att skapa kärnområden för natur och friluftsliv i översiktsplanen. I praktiken återstår mycket för att koppla ihop strategiskt viktiga områden, såsom till exempel kopplingar mellan Selångersån och Norra berget samt Norra kajen och Norra berget. Planerna för Södra kajen visar på positiv förflyttning mot målet.”

²¹ Källa Naturvårdsverket

Tabell 9 Nyckeltal för sammanhängande nätverk av natur på land och i vatten (Källa Kolada och Naturvårdsverket).

År	2020	2021	2022
Bra utbud av friluftsområden i kommunen, andel [%]		87,9	91,7
Skyddad natur totalt, andel [%]	1,8	1,8	-
Nöjda medborgare gällande tillgången till parker, grönområden och natur, andel [%]	-	-	-
Bästa friluftskommun	-	Ranking 1:a 32 (32)	Ranking 6:a 32,5, (34)

I dagsläget finns riktlinjer kring grönstråk och grönstruktur i Översiktsplan Sundsvall 2040. Grönytor och grönstråk pekas i översiktsplanen ut som en viktig del för biologisk mångfald, ekosystemtjänster, kulturhistoria och karaktär, tekniska anspråk som ex dagvattenhantering, rekreation och hälsa.

I det arbete som pågått med den nya översiktsplanen har åtgärder kopplade till Natur- och friluftsplanen genomförts²². Detta innefattar exempelvis att peka ut viktiga tätortsnära natur- och friluftsområden men även att inarbeta resultatet av grönytestrategiskt arbete i översiktsplanen.

Numera används Boverkets verktyg ESTER²³ framför allt av Stadsbyggnadskontoret. ESTER är ett verktyg som kan användas för analys av ekosystemtjänster i tidiga skeden inom projekt- och planarbete²⁴. Verktöget är utvecklat för att ge en bild av befintliga ekosystemtjänster på en plats och hur dessa påverkas av planerade åtgärder.

3.5 Sundsvall ska uppfylla miljömålet frisk luft för kvävedioxid och partiklar (PM10)

Mål:

Halten av partiklar (PM10) ska inte överstiga 15 µg/m³ beräknat som ett årsmedelvärde eller 30 µg/m³ beräknat som ett dygnsmedelvärde.

Halten av kvävedioxid ska inte överstiga 20 µg/m³ beräknat som ett årsmedelvärde eller 60 µg/m³ beräknat som ett timmedelvärde.

Indikator²⁵:

²² Kommunstyrelsekontoret (2021), *Uppföljning av kommunstyrelsens handlingsplan för natur- och friluftsplanen*

²³ Maria Jonasson, översiktsplanerare

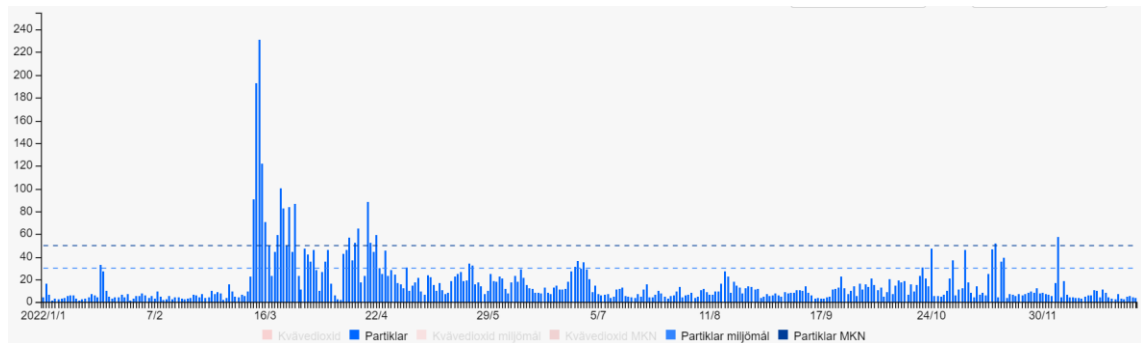
²⁴ Boverket (2021), *ESTER – Verktyg för kartläggning av ekosystemtjänster*. Hämtat från: <https://www.boverket.se/sv/PBL-kunskapsbanken/teman/ekosystemtjanster/verktyg/ester/> [Hämtat 2022-01-13]

²⁵ Källa <https://data.sundsvall.se/luft>

- Uppmätt partikelhalt vid Köpmangatan
- Uppmätt partikelhalt vid Bergsgatan
- Uppmätt kvävedioxidhalt vid Köpmangatan

Bedömningen av detta mål är gult, eftersom mätpunkterna ligger över satta miljömål för både kvävedioxid och partiklar men under miljö kvalitetsnormen (som är det lagstiftade gränsvärdet).

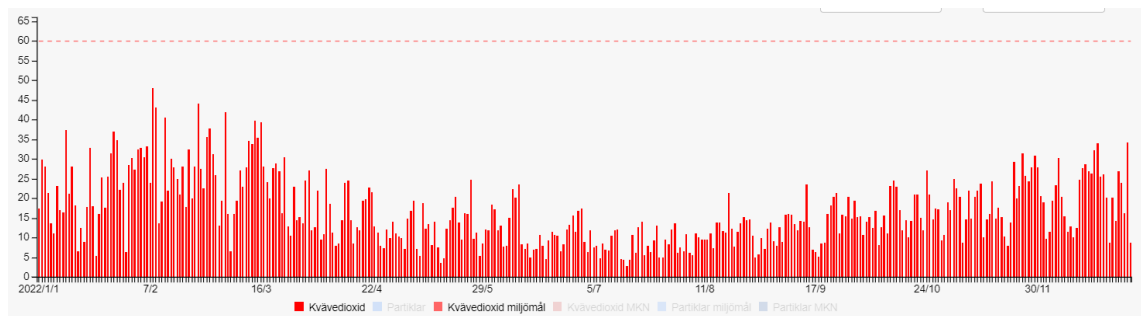
Kommunen mäter värden för partiklar vid två gator i Sundsvall, Köpmangatan och Bergsgatan, medan kvävedioxid mäts vid en gata, Köpmangatan. I Figur 4 nedan kan ses att dygnsmedelvärdet för partiklar överskrider miljömålet på 30 µg/m³ vid flera tillfällen under året på Köpmangatan. Samma resultat med flera överskridanden av miljömålet uppvisar även Bergsgatan.

Figur 4 Dygnsmedelvärden av partikelhalter uppmätta vid Köpmangatan 1/1-31/12 2022.

Årsmedelvärdet för partikelhalterna låg på 16,4 µg/m³ luft vid Bergsgatan och 16,5 µg/m³ luft vid Köpmangatan, vilket är högre än målet på 15 µg/m³ luft.

I Figur 5 nedan ses dygnsmedelvärden av uppmätta halter av kvävedioxid vid Köpmangatan. Där kan ses att värdet inte överskridits under året.

Figur 5. Dygnsmedelvärden av kvävedioxid uppmätta vid Köpmangatan 1/1-31/12 2022.

Årsmedelvärdet för kvävedioxid uppgick till 28,2 µg/m³ luft vid Köpmangatan vilket är över målvärdet på 20 µg/m³.

Ytterligare statistik kan hämtas från: <https://data.sundsvall.se/luft>

4 Klimatneutral 2030

VISION:

År 2030 ska Sundsvall vara en klimatneutral kommun

(med kommun avses den geografiska ytan).

Mål för uppföljning gällande minskad klimatpåverkan kommer från Sundsvalls Klimat- och energiplan, fastställd i maj 2022. Planen innehåller bland annat mål och strategiska ställningstaganden. En handlingsplan för arbetet med minskad klimatpåverkan har också tagits fram, Klimatplan 2022-2024. Under 2022 har ett arbete med minskad klimatpåverkan påbörjats ute hos verksamheterna.

I Tabell 10 nedan kan en sammanfattande bedömning av respektive mål ses. I kapitel 5.1-5.4 nedan redovisas varje mål separat.

Tabell 10. Sammanfattad bedömning för målsättningar inom målområde Klimatneutral 2030

Målsättning	Bedömning
Sundsvalls kommunkoncern är klimatneutral 2030	■
Utsläppen av växthusgaser i Sundsvall som geografiskt område har minskat med 63 % till år 2030	■
2030 ska de konsumtionsbaserade utsläppen i Sundsvall ha minskat till 5,6 ton/person och år	■
Sundsvalls kommunkoncern försörjs av 100 % förnybar eller återvunnen energi år 2025	

4.1 Sundsvalls kommunkoncern är klimatneutral 2030

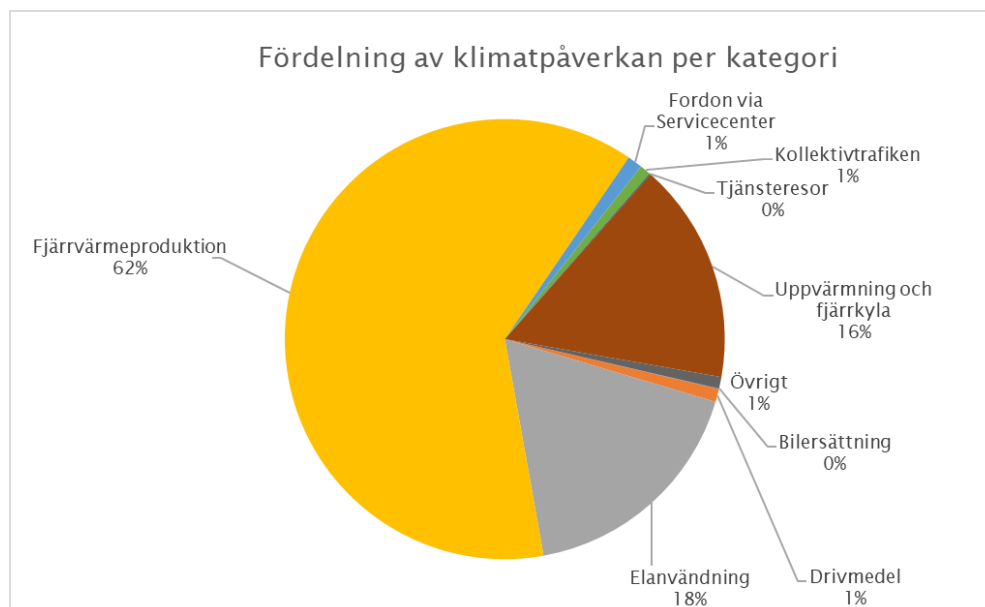
Indikator:

- Växthusgasutsläpp (netto) för Sundsvalls kommunkoncern [ton CO₂ekv.]

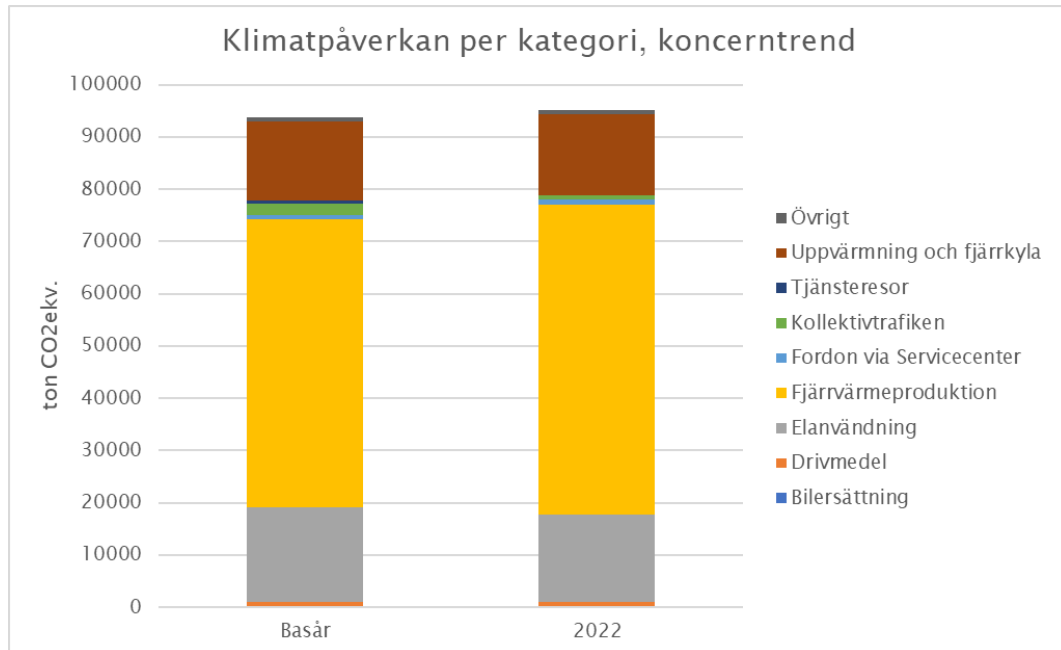
Tabell 11 Utfall för växthusgasutsläpp för Sundsvalls kommunkoncern (Källa Tyréns klimatberäkningsverktyg)

År	Medelvärde 2014-2018	2022
Växthusgasutsläpp (netto) för Sundsvalls kommunkoncern [ton CO ₂ ekv.]	93 769	95 325

Inom detta område har en kartläggning av kommunkoncernens klimatpåverkan tagits fram. Denna kartläggning är en sammanställning av åren 2014-2018 och ett medelvärde har tagits fram att användas som basår för uppföljning under kommande år. För att få fram ett värde för 2022 har en ny insamling av data skett som matats in i Tyréns klimatberäkningsverktyg i Excel. Fördelningen av klimatpåverkan för 2022 kan ses i Figur 6 och Figur 7 nedan.

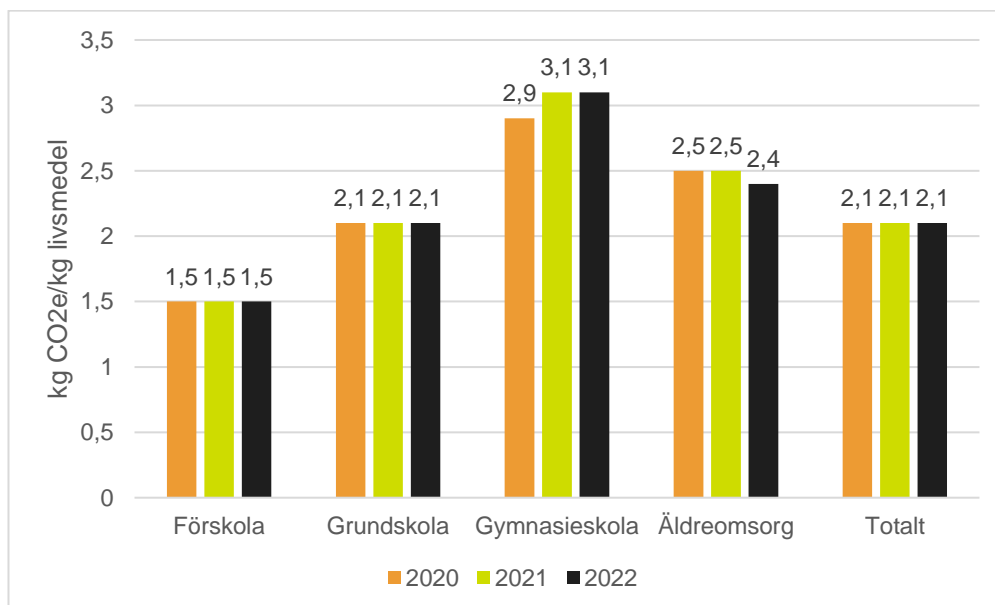

Figur 6. Fördelning av kommunkoncernens klimatpåverkan, 2022

Figur 7. Fördelning av kommunkoncernens klimatpåverkan basår och 2022

För att följa upp kommunkoncernens utsläpp inom olika områden kommer det framgent behövas ta fram fler nyckeltal. Exempelvis för området Bygga & Anlägga som utgör en betydande post i kommunkoncernens klimatpåverkan. Ett annat nyckeltal som är möjligt att följa upp redan idag är klimatpåverkan från kommunens livsmedelsinköp, se Figur 8.

Figur 8 Klimatpåverkan från livsmedel (kg CO₂ekv/kg), Källa: Mat & Måltider

4.2 Utsläppen av växthusgaser i Sundsvall som geografiskt område har minskat med 63 % till år 2030

Indikator: Territoriella växthusgasutsläpp i Sundsvall (icke-handlande sektorn) [ton CO₂ekv.] (Målnivå: 144 600 ton CO₂ekv.²⁶)

Det går inte att följa upp denna indikator för 2021 förrän i juni 2023, då räknar SMHI med att släppa sin data. Därför redovisas 2020 års värde.

Tabell 12 Utfall territoriella växthusgasutsläpp i Sundsvall (Källa: Naturvårdsverket och SMHI).

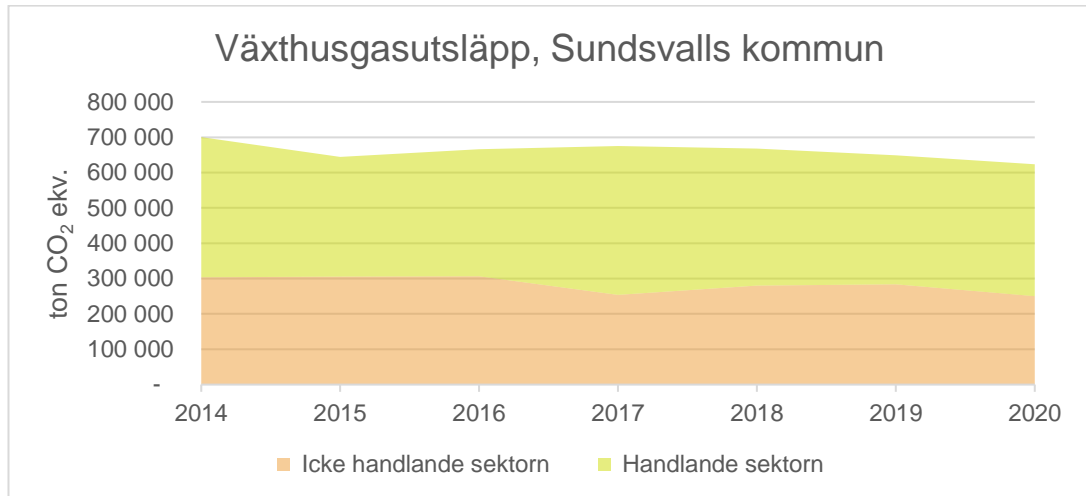
År	2019	2020	2021
Territoriella växthusgasutsläpp i Sundsvall (icke-handlande sektorn) [ton CO ₂ ekv.]	283 932	250 112	Kommer juni 2023

Mellan 2019 och 2020 ses en betydande minskning av de territoriella utsläppen, se Tabell 12. Resultatet 2020 har med stor sannolikhet påverkats av coronapandemin. Enligt SCB²⁷ minskade framför allt de svenska utsläppen kopplat till persontransporter och tillverkningsindustri. Detta stämmer även överens med den statistik som publicerats för Sundsvalls kommun av Naturvårdsverket, där utsläppen från persontransporter och tillverkningsindustrin minskade med ca. 13 500 ton CO₂ekv. vardera mellan 2019 och 2020.

Med icke-handlande sektorn avses de utsläpp som inte kommer från företag som ingår i systemet för handel med utsläppsrätter. Målet om att minska dessa utsläpp är i linje med etappmålen i Sveriges klimatpolitiska ramverk. Utvecklingen av dessa utsläpp kan ses i Figur 9.

²⁶ Målnivån är beräknad utifrån industrins totala utsläpp 1990 då specifik statistik för den handlande sektorn inte funnits tillgänglig för detta år. Industrins totala utsläpp är i linje med utsläppen från den handlande sektorn under de år där statistik är tillgänglig.

²⁷ SCB (2021). *Svenska utsläpp minskade under coronaåret 2020*. Hämtat från: <https://www.scb.se/pressmeddelande/svenska-utslapp-minskade-under-coronaaret-2020/> (Hämtat 2023-02-14)

Figur 9. Territoriella växthusgasutsläpp inom Sundsvalls kommun. Statistik är hämtad från Naturvårdsverket²⁸ och SMHI²⁹

Den data som hämtas från SMHI:s nationella emissionsdatabas uppdateras retroaktivt från år till år eftersom SMHI ständigt arbetar med metodförbättringar för att förfina sin statistik.

4.3 2030 ska de konsumtionsbaserade utsläppen i Sundsvall ha minskat till 5,6 ton/person och år

Indikator: Konsumtionsbaserade växthusgasutsläpp per person och år [ton CO₂ekv.]

Värdet för de konsumtionsbaserade utsläppen 2020 och 2022 bygger på olika källor, så de går inte helt att jämföra med varandra. Den statistik som användes för att beräkna värdet av de konsumtionsbaserade utsläppen 2020 byggde till stor del på nationell statistik från Naturvårdsverket. I den nationella statistiken ingår "transporter", "livsmedel", "investeringar" (vilket innefattar exempelvis investeringar i byggnader, maskiner och värdeföremål), "offentlig konsumtion" (vilket innefattar kommunens verksamhet tillsammans med sjukhus och andra myndigheter), "boende" och "övrigt". För 2022 har indata hämtats från konsumtionskompassen, då det varit möjligt att hämta statistik som är specifik för Sundsvalls kommun

²⁸ Naturvårdsverket 2020 *Listor över utsläpp och tilldelning*. Hämtat från: <https://www.naturvardsverket.se/amnesomraden/utslappshandel/statistik-och-uppfoljning/listor-over-utslapp-och-tilldelning> (Hämtat 2021-01-27)

²⁹ SMHI. *Nationella emissionsdatabasen*. Hämtat från: <https://nationellaemissionsdatabasen.smhi.se/> (Hämtat 2021-01-27)

från denna källa. Som synes i Tabell 13 nedan har offentlig konsumtion och investeringar lagts till.

Tabell 13. Sundsvallsbans konsumtionsbaserade utsläpp, data för indikator kommer från olika källor

År	2020	2022
Konsumtionsbaserade utsläpp [ton CO ₂ ekv.]	8,2 ³⁰	9,9 ³¹
Konsumtionsbaserade utsläpp (Konsumtionskompassen) [ton CO ₂ ekv.]	-	6,2

Konsumtionskompassen³² är ett digitalt verktyg utvecklat av Stockholm Environment Institute, SEI. Verktöget kan användas av Sveriges kommuner för att illustrera och analysera koldioxidutsläppen ner på postnummernivå. Verktöget kommer troligtvis fortsätta och utvecklas så att det kan användas för uppföljningen av denna indikator framåt.³³

En av fördelarna med verktöget är att det går att se vilka områden i Sundsvall som har störst konsumtionsbaserade utsläpp och inom vilka konsumtionskategorier så att det går att ta fram riktade åtgärder, se Tabell 14.

Tabell 14. Sammanfattning av hushållen i Sundsvalls fotavtryck (Konsumtionskompassen).

Sammanfattning av hushållens fotavtryck	Utsläpp per person (ton CO ₂ ekv)
Livsmedel inkl. restaurang	1,48
Boende och möbler	1,22
Transporter	2,45
Kläder och skor	0,24
Kultur, sport och fritid*	0,46
Övrigt**	0,36
Summa Hushållens fotavtryck	6,21
Offentlig konsumtion	1,00
Investeringar (Privat och offentlig)	2,70
Totalt	9,91

*) inkluderar trädgård, husdjur, paketresor m.m.

***) Inkluderar t.ex. telefontjänster, försäkringar, finansiella tjänster, personlig omvårdnad, smycken och tjänster som frisör och tandläkare.

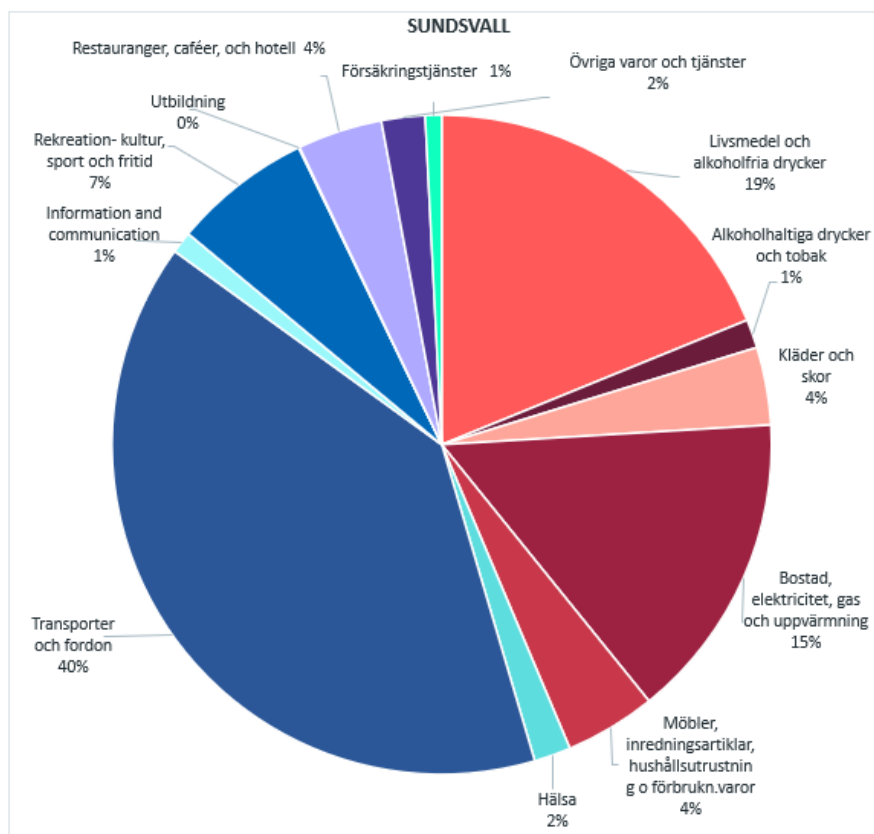
³⁰ Denna siffra bygger i dagsläget till stor del på nationell statistik. Specifika data för Sundsvall har tagits fram angående resor med bil, buss och tåg utifrån den resvaneundersökning som genomfördes 2016 i Sundsvall.

³¹ Källa Konsumtionskompassen samt tillägg för offentlig konsumtion och investeringar

³² [Konsumtionskompassen - SEI](#)

³³ Mailkonversation med Katarina Axelsson, SEI

I Figur 10 ses en mer detaljerad indelning av hushållen i Sundsvalls konsumtion per inköpskategori.

Figur 10. Hushållen i Sundsvalls klimatpåverkan från konsumtion (Konsumtionskompassen).

4.4 Sundsvalls kommunkoncern försörjs av 100 % förnybar eller återvunnen Energi år 2025

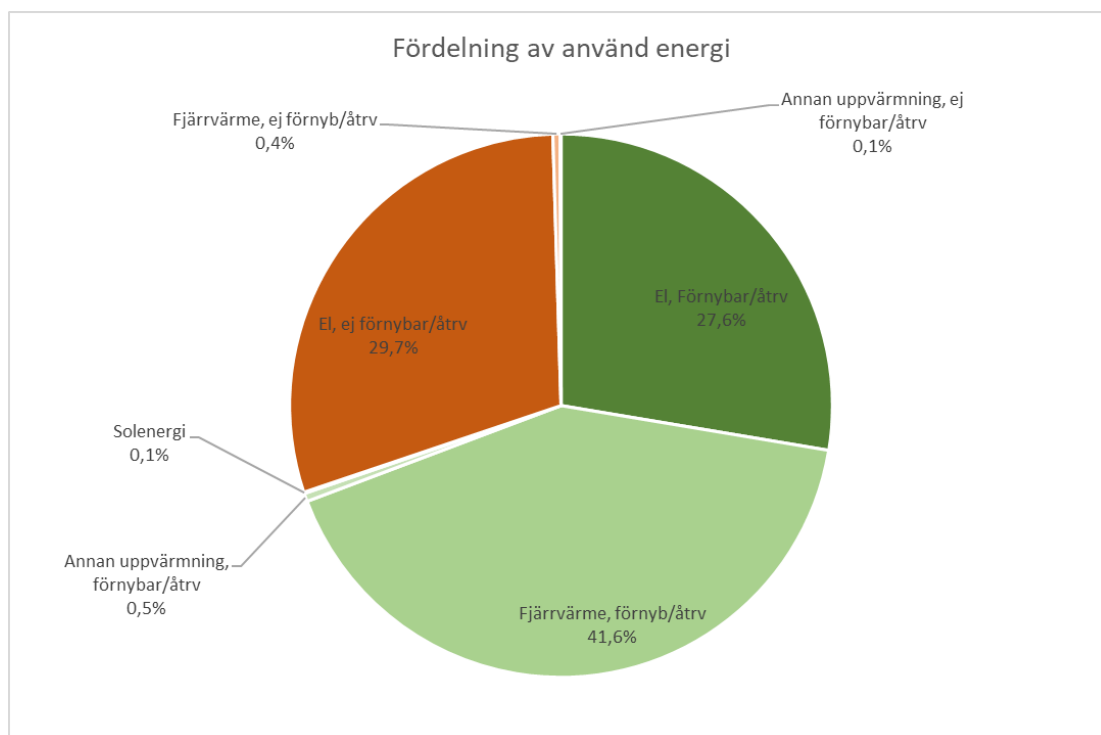
Indikator: Andel återvunnen och/eller förnybar energi [%]

Utfall: 70 %

Definitionen av "Andel återvunnen och/eller förnybar energi" är hämtad från Klimat- och energiplanen:

Den energi som används till el och värme i Sundsvalls kommunkoncern ska komma från förnybara energikällor eller från system som nyttjar återvunnen energi. Återvunnen energi är till exempel energi från avfallsförbränning, biogas och spillvärme från processer. I så stor utsträckning som möjligt ska den återvunna energin vara fossilfri.

I Figur 11 nedan redovisas en bild av andelen återvunnen och förnybar energi.

Figur 11. Andel förnybar och återvunnen energi

Använd el och värme inom kommunkoncernen består till 70% av återvunnen eller förnybar energi. När gäller el som används har vissa bolag avtal om inköp av el från förnybara källor.